

УДК 65.011

Прядко Є.А.¹, Червоний В.М.²

¹ студ. гр. УГРЗ-61, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, м. Харків

² канд. техн. наук, доцент, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, м. Харків

ВІДКРИТТЯ КАВ'ЯРНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Відкриття кав'ярні під час воєнного стану в Україні є складним, але потенційно прибутковим кроком для підприємців у сфері готельно-ресторанної справи.

Нестабільність економіки, зниження купівельної спроможності та порушення ланцюгів постачання змушують бізнес адаптуватися до нових реалій.

Проте сучасні умови також створюють унікальні можливості завдяки підтримці з боку держави та міжнародних організацій. Таким чином, аналіз основних аспектів відкриття кав'ярні під час воєнного стану, зокрема економічні виклики, адаптаційні стратегії та можливості залучення фінансових ресурсів, таких як гранти для малого бізнесу, є завданням актуальним.

Воєнний стан суттєво вплинув на економіку України, призвівши до падіння ВВП та високого рівня інфляції.

За даними Національного банку України, рівень інфляції у 2022 році перевищив 26% [1], що значно ускладнило фінансове планування для підприємців.

Також зросли ризики, пов'язані з логістикою та стабільністю постачання товарів, що є критичним для готельно-ресторанного бізнесу.

З плином часу локальний середній та малий бізнес збільшує свою кількість, що показує нам інфографіка на основі даних Poster (компанія, яка автоматизує заклади ресторанного господарства), наведена нижче (рис. 1):

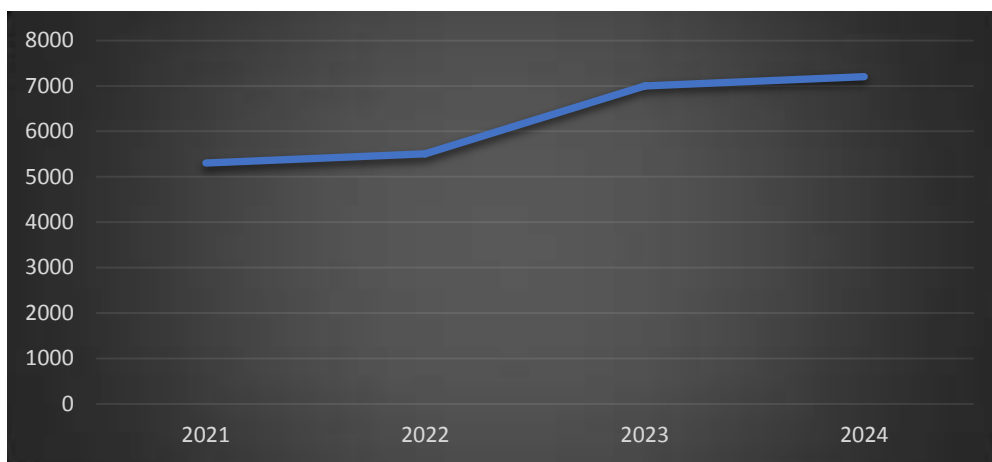

Рис. 1. Кількість кав'ярень в Україні в динаміці 2021 р – квітень 2024 року [2]

Держава намагається підтримати підприємців через спрощення юридичних процесів та надання податкових пільг, а також фінансових допомог. В Україні діють такі основні законодавчі та фінансові ініціативи:

- процес відкриття малого бізнесу став більш доступним завдяки цифровізації та зниженню вимог до паперової документації;
- підприємства можуть тимчасово користуватися спрощеною податковою системою, що знижує фінансове навантаження під час старту бізнесу;
- гранти від ЄБРР надаються підприємцям, які готові створювати нові робочі місця і підтримувати локальну економіку;

- програма «єРобота» – грантова програма від уряду України, що пропонує фінансування до 250000 грн на відкриття або розвиток малого бізнесу, включаючи готельно-ресторанний сектор. Вже понад 14000 підприємців скористалися цією програмою на суму більш як 7 млрд грн [3].

Однією з ключових стратегій, що дозволяє кав'ярням продовжувати працювати в складних умовах, є гнучкість операційної моделі. Наприклад, значна частина підприємств у готельно-ресторанній сфері перейшла на формат доставки, самовиносу, мобільності та забезпечення світлогенерації. Це дозволяє зменшити операційні витрати та забезпечити клієнтів навіть в умовах перебоїв з електроенергією чи транспортом.

Дані дослідження, проведеного компанією Poster у 2023 році [4], показують, що за виручкою, середнім чеком та відвідуваністю закладів діяльність кав'ярень лише зростала в порівнянні з аналогічним періодом в 2022 році. Це зображено на діаграмі нижче (рис.2):

У складні часи кав'ярні виконують не лише економічну, а й соціальну функцію. Вони стають місцями, де люди можуть відновити емоційний баланс та знайти підтримку у спілкуванні з іншими. Кав'ярні часто організовують благодійні акції, збираючи кошти на допомогу Збройним Силам України або постраждалим родинам від країни-агресора.

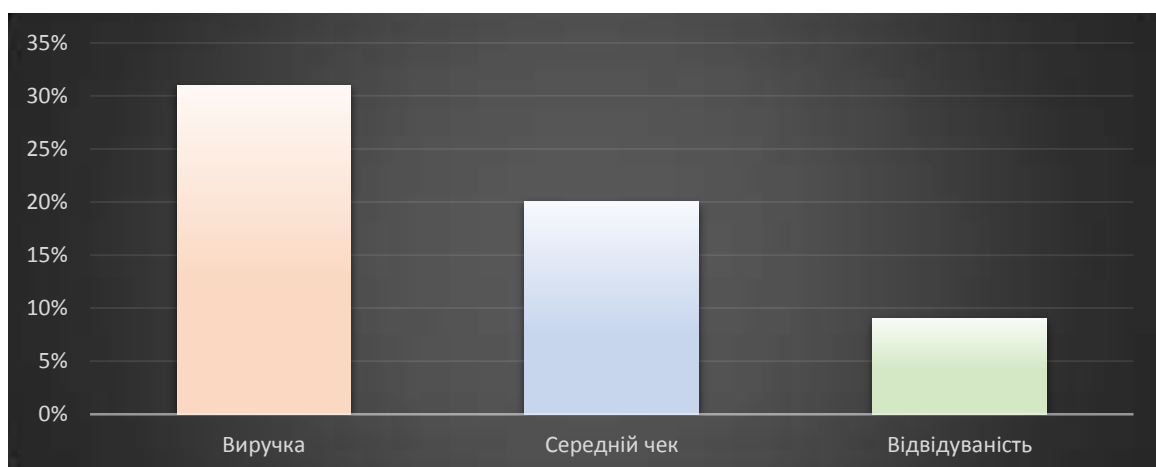

Рис. 2. Дослідження виручки, середнього чека та відвідуваності кав'ярень в відношенні другого півріччя 2023 року до другого півріччя 2022 року від компанії Poster

Попри складні економічні та соціальні умови, відкриття кав'ярні в Україні в умовах воєнного стану може бути не лише можливим, але й успішним кроком. Завдяки державній підтримці, можливостям отримання грантів та адаптації бізнес-моделей до нових реалій, підприємці можуть не лише вижити, але й зробити внесок у стабілізацію місцевої економіки. Використання нових технологій і форм ведення бізнесу, таких як мобільні кав'ярні чи онлайн-продажі, забезпечує гнучкість та стійкість підприємств у цей непростий період.

Список використаних джерел:

1. Національний банк України. URL : <https://bank.gov.ua/ua/news/all/komentar-natsionalnogo-banku-schodo-rivnya-inflyatsiyi-u-2022-rotsi> (дата звернення 06.10.2024).
2. Блог NV. URL : <https://biz.nv.ua/ukr/markets/kafe-i-kav-yarnya-nova-rol-zakladiv-zmini-na-rinku-y-perspektivi-v-ukrajini-ekspertniy-analiz-50448802.html> (дата звернення 06.10.2024).
3. Міністерство економіки України: ЄРобота. URL : <https://me.gov.ua/NEWS/DETAIL?LANG=UK-UA&ID=E19ED500-B0FE-4C43-A7E9-86D9A7B5362B&TITLE=ROBOTA-PONAD14-000> (дата звернення 07.10.2024).
4. Poster. Підсумки 2023 року від Poster. URL : <https://joinposter.com/ua/blog/management/pidsumky-2023-roku-vid-poster> (дата звернення 07.10.2024).